

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Digitaal interactief milieueffectrapport

Een digitaal en interactief milieueffectrapport (digitaal MER) biedt mogelijkheden om informatie overzichtelijker, persoonlijker en toegankelijker te presenteren. Dit is mogelijk zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van de informatie. Deze factsheet gaat in op de kansen en valkuilen van een digitaal MER.

Overzicht door gelaagdheid

Een MER als online en interactief platform biedt, veel meer dan tekst op papier of in pdf, de mogelijkheid informatie overzichtelijk te presenteren, bijvoorbeeld door animaties en aanklikbare links naar onderliggende informatie op te nemen. Dit draagt bij aan grotere toegankelijkheid van informatie voor belanghebbenden (bewoners, bedrijven), milieuspecialisten en besluitnemers over wat er speelt rond een project of plan.

Vooraf is het belangrijk goed na te denken over de structuur van het digitale MER. Met visuele informatie en slimme doorklikjes is minder tekst nodig en voorkom je dubbele teksten. Een goede inhoudsopgave, zoekfunctie en bronvermelding is onontbeerlijk. Een scan of pdf

zonder doordachte structuur online zetten is dus niet voldoende.

Bronnen en verwijzingen

Door de informatie op hoofdlijnen te presenteren wordt het milieueffectrapport overzichtelijker. Voor de lezer moet wel duidelijk zijn waar de hoofdlijnen op zijn gebaseerd. Het digitale MER maakt het mogelijk om informatie zowel overzichtelijk als volledig te ontsluiten. Door links op te nemen naar achtergrondinformatie, kaarten, visualisaties en externe bronnen kan de lezer meer te weten te komen. Zo kan iedereen nagaan waarop conclusies gebaseerd zijn. Verwijs daarom naar alle gebruikte achtergrondinformatie, waar mogelijk met links.

Interactief en locatiespecifiek

Een groot voordeel van een digitaal MER is de mogelijkheid informatie interactief en locatiespecifiek weer te geven. Een bewoner of bedrijf kan bijvoorbeeld kijken wat er speelt in hun directe omgeving. De lezer bepaalt zelf

Voorbeeld Houtribdijk

Rijkswaterstaat heeft voor het project [Houtribdijk](#), nadat de besluitvorming al heeft plaatsgevonden op basis van een traditioneel MER, een digitale versie opgesteld. Visuals, animaties en interactieve kaarten en tabellen vervangen lange teksten. Dit zorgt voor overzichtelijkheid en daarmee kan de informatie een betere rol spelen bij de besluitvorming.

Voorbeeld Windturbines langs A16

In het digitale MER voor de [windturbines langs de A16](#) kunnen bewoners de slagschaduw, zichtbaarheid en geluidsoverlast voor hun eigen woning zien. Met deze interactieve functie wordt de informatie veel persoonlijker. Zo wordt duidelijk welke effecten iedereen wel en niet kan verwachten. Voor bewoners geeft dit meer relevante informatie dan een beeld vanuit een beperkt aantal gezichtspunten of vanuit vogelvluchtperspectief.

waar hij op inzoomt en wordt zo niet overspoeld met informatie.

Participatie en levend informatiesysteem

Participatie

Het interactieve MER kan ook in de participatie een rol krijgen. Inspraak, meedenken, het aandragen van ideeën kunnen door het digitale MER, als platform, worden gefaciliteerd. En dat ook buiten kantoor tijden of die ene informatieavond. Het moet wel duidelijk zijn waarover precies participatie wordt gevraagd en ook wat er niet op tafel ligt.

Monitoring en evaluatie

In de Omgevingswet ligt de nadruk op een integrale benadering, waarbij beleid flexibel en op hoofdlijnen wordt bepaald. De onderzoekslast schuift dan door naar latere individuele besluiten. Monitoring en evaluatie van daadwerkelijke effecten wordt daarom steeds belangrijker. Het digitale MER kan startpunt zijn voor dit monitoring-systeem. In combinatie met een platform voor participatie ontstaat zo een 'levend' informatiesysteem. Daarmee kan steeds bepaald worden of men nog op koers is en eventueel bijsturen.

Visueel aantrekkelijk en reëel

Met een goede lay-out en aantrekkelijke vormgeving nodigt het digitale MER uit tot lezen en bekijken van de milieu-informatie. Complexe informatie wordt toegankelijker met visualisaties, 360-graden beelden en animaties.

Belangrijk is daarbij dat de visualisaties vanuit relevante gezichtspunten worden gegeven: vanaf ooghoogte, vanuit woongebieden en veelgebruikte routes, en niet alleen vanuit vogelvluchtperspectief. De gezichtspunten moeten zo gekozen worden dat de effecten goed zichtbaar zijn en niet toevallig net wegvallen achter een bosje.

Een ander aandachtspunt is dat de visualisaties een realistisch beeld moeten schetsen. Als bijvoorbeeld een Omgevingsvisie globaal de zoekgebieden voor wonen vastlegt, dan moet de visualisatie hierop aansluiten. Het wekt valse verwachtingen huizen gedetailleerd in te tekenen, met een bepaalde steenkleur en terrasjes. Het moet dan duidelijk zijn dat het om een *artist impression* gaat en niet om het eindbeeld van het plan. Visualisaties geven zo een realistisch beeld van de te verwachten activiteiten en gevolgen.

Bevriezen informatie

Het milieueffectrapport ligt ten grondslag aan een besluit, bijvoorbeeld voor een vergunning of een bestemmingsplan. Het rapport heeft dus een formele rol en in de inspraak kan ook de inhoud van het milieueffectrapport ter discussie staan.

Daarom is voor het besluit, de inspraak en onafhankelijke kwaliteitstoetsing van belang dat precies duidelijk is welke informatie in het rapport staat en waar het besluit op is gebaseerd. Goed versiebeheer en de mogelijkheid de informatie in het digitale interactieve MER te 'bevriezen' zijn daarom voorwaarden. Leg de informatie vast op het moment van terinzagelegging en het moment van het besluit. Zorg er ook voor dat externe links stabiel zijn en maak eventueel een offline beschikbare kopie van alle links.

Toegankelijkheid en printmogelijkheden

De informatie moet ook toegankelijk zijn voor mensen met een visuele beperking of met dyslexie. Dit kan door bijvoorbeeld het lettertype te vergroten, te zorgen voor voldoende contrast op de pagina's en een voorleesfunctie. Zie ook www.digitotoegankelijk.nl.

Een print van de informatie moet tenslotte ook mogelijk zijn, met name voor ouderen en anderen die minder bekend zijn met digitale middelen.

Meer informatie over digitaal MER?

Bel, mail of kom langs, wij staan u graag te woord!
Commissie m.e.r.

- Geert Draaijers: 030 2347 606 – gdraaijers@eia.nl
- Willemijn Smal: 030 2347 624 – wsmal@eia.nl